

MATERIAŁ INFORMACYJNY

opracowano z pomocą lek. med. Eryka Matuszkiewicz - specjalisty w zakresie chorób wewnętrznych, pracownika Oddziału Toksykologii Szpitala Miejskiego im. Franciszka Raszei w Poznaniu, asystenta Zakładu Medycyny Ratunkowej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

Warszawa 2021

Poppers – fakty, fakty, fakty!

Polski odpowiednik: brak, stosuje się kalkę z języka angielskiego (przyp. red. – choć można także spotkać sformułowania „aromatyzery”, „poliszer”, „preparat do czyszczenia skór”).

Czym są poppersy? Pod względem chemicznym są to rozpuszczalniki organiczne zawierające związki nazywane azotanami: amylu, butylu, izopropylu, izobutylu, pentylu.

(Źródło zdjęcia <https://pl.wikipedia.org/wiki/Poppers>)

Forma: płynna, ciecz o charakterystycznym chemicznym, nieco mdlącym zapachu.

Kto używa? Statystyki mówią, że najczęściej osoby homoseksualne, rzadziej biseksualne, a najrzadziej heteroseksualne.

Działanie: substancje wchodzące w skład poppersów są źródłem (donorem) innego związku nazywanego tlenkiem azotu. Jest on silnym czynnikiem rozkurczającym warstwę mięśni występującą w naczyniach krwionośnych, ale ma także wpływ na mięśniówkę odbytu i pochwy.

Efekt działania: pojawia się już po kilku sekundach i trwa do kilku minut.

Sposób zażywania: wziewnie donosowo.

Efekty działania: poppersy wzmagają pobudzenie seksualne, działają także euforycznie, a z uwagi na rozkurcz mięśniówki odbytu lub pochwy ułatwiają penetrację; nie wywierają, jak inne rozpuszczalniki organiczne, bezpośredniego wpływu na ośrodkowy układ nerwowy (mózg), a co za tym idzie nie mają działania odurzającego.

Działania niepożądane: przy kontakcie ze skórą, np. okolicy nosa podrażnienie, a nawet poparzenie; ponadto bóle i zwroty głowy, przemijający spadek ciśnienia tętniczego krwi, zaczerwienie twarzy.

Poważne działania niepożądane: zawarte w poppersach azotyny powodują zmianę stopnia utlenienia żelaza w hemoglobinie z fizjologicznie występującego +2 na +3. To z kolei powoduje, że taka hemoglobina nie jest aktywna i nie przenosi tlenu. Nazywa się ja methemoglobiną. Długie jednorazowe używania poppersa lub krótkotrwałe powtarzalne może doprowadzić do jej powstania i w konsekwencji do głębokiego niedotlenienia organizmu. Niedotlenienie, zaraz po spadku ciśnienia (a często wraz z nim) jest najczęstszą przyczyną utraty świadomości po użyciu poppersów. Tylko w stosunku do azotynu izobutyli opisywano

zwyrodnienie plamki żółtej w oku i zaburzenia widzenia (tzw. makulopatia) po jego użyciu.

Szczególnie niebezpieczne: połączenie poppersa i sildenafilu. Sam poppers nie wpływa na wzwód, a wzmacnia jedynie podniecenie. W celu poprawy wzwodu często osoby dodatkowo używają sildenafilu. Oba związki, wywołując ten sam efekt, mogą prowadzić do groźnego spadku ciśnienia, utraty świadomości i wstrząsu. Opisywano są pojedyncze przypadki zawału serca i zgon po takim połączeniu.

Potencjał uzależniający: ogólnie niski - uważa się, że poppersy nie uzależniają fizycznie, ale mają potencjał uzależnienia psychicznego: użytkownikom czasem bez niego trudno wyobrazić sobie satysfakcjonujący poziom współżycia seksualnego.

Poppers i choroby przenoszone drogą płciową: w przebiegu pobudzenia seksualnego stymulowanego dodatkowo poppersem istnieje prawdopodobieństwo podejmowania ryzykownych zachowań, np. braku stosowania środków ochronnych (prezerwatywy) w czasie seksu; dane nie są niejednoznaczne, a badania dotyczyły wirusa HIV i ludzkiego wirusa brodawczaka (HPV).